

A Nap kel 6 óra 23 perckor, nyugsak 17 óra 30 perckor.

A METEOROLÓGIAI INTÉZET JELENTI

Várható időjárás szombat estig: felhőbetegen, inakbáb csak keleten szórva nyos havazásokkal. Néhány helyen reggeli párásság, köd. Mérsékelt, helyenként élénk, az ország keleti felében erős északi, északkeleti szél. A hőmérséklet kissé eszikken. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 1- plusz 4 fok között. — A Duna Budapestnél: 334 cm.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon L U J Z A nevű kedves olvasóinkat.

A nap kérdése:
— Ha a 7.C vonalat végre meghosszabbítanák, a kelenföldiek már úgy csodálkoznának, hogy 7,000000?

Jó reggelt!

Olvassom a Népszavában, hogy Japánban a kellemetlen hangú ajtócsengő helyettesítésére az ajtó fölé szerelhető minizongora kapható 130 különböző melódiaváltozatban.

Ha zongorázni tudnám a különbséget a rikítózó csengő és az edes hangú zongora között, nagy művész volnék, de nem tudom zongorázni, mert az egyetlen hangszert, amelyen játszani tudok, éppen az ajtócsengő, azon egész operákat csengetek már ki, miközben a feleségem az előszobából kiabál, hogy ne bolondulj már meg, fiam, jövök, jövök, szóval nem mindenki szereti a csengettyűt, de a zongorát bizonyára mindenkinek szeretni fogja, ha valahová becsengetjük, illetve bezongorázom és egy fél óráig hagyom várnai a hidegben, azon nem szabad csodálkoznom, az illető bizonyára szereti Chopint, még annak is ki vagyok téve, hogy a lakás tulajdonosa kikiabál, zongorázzon csak nyugodtan tovább, kártsáram, hölgyvendég van nálam, aki imádja a zenét, s ez olyan hangulatot teremt, hogy a zongorázó, de az az igaz, ha az ajtó fölé szerelt zongora a látogató személyével harmonizál zenedarabokat fog játszani, ha a postás jelentkezik, a Levélárta hangzik a zongorán, ha a vízvezeték-szerelő jön, a »Maros vize folyik csendesen«, s ha a pénzbíró jön, azt játsza majd a zongora, hogy »Nem várok holnapig«, de a nagyon ravasz emberek nem zongorát, hanem fiókat szerelnek az ajtó fölé. Ha nem nyitják ki nekik az ajtót, akkor aztán fájhat mérgében a szerencsétlen fióka.

TAVASZI MUNKÁK NYITÁNYA

Az első tavaszi hónap verőfényes idővel köszöntött az országra. Az átmeneti lehelés sem tudta megzavarni a tavaszi munkák nyitányát. Baranyában március 1-re csaknem teljes egészében pótolták az ősszel elmaradt 15 000 holdnyi mélyszántást. A Dráva menti meleg síkságon már a cukorrépa vetéséhez is hozzáálltak. A megye 17 000 holdnyi hegyvidéki szőlőben befejezéshez közeledik a tőkék tavaszi metszése. A Mecsek vidéki primorkertészetekben 60 000 négyzetméternyi földmérés készült el. Csongrádban mintegy félszer traktort készült a tavaszi munkák magyárára. A legtöbb gép a szentesi járásban dolgozik. Szabolcs-Szatmárban előrehaladt a gyümölcsfák kora tavaszi ápolása.

Ipari tv az egyetemen

A Veszprémi Vegyipari Egyetemen két előadóteremben URH adó-vevő berendezéseket szereltek fel, amelyek segítségével a hallgatók részére felerősítik az előadók hangját. A radiokémiai tanszéken bevezették az ipari televíziót.

A Budapesti Műszaki Egyetemen pénteken nyújtotta át dr. Csáki Frigyes rektor az egyetem ajándékként azt a nagy méretű emlémlát, amelyet a jubileumi év alkalmából készítették és küldtek el a Moszkvai Energetikai Intézetnek.

Üdvarias férj

Válóperit indított férje ellen Lyonban Dupav asszony, mivel férje házasságkötésük óta — két éve — egyetlen szót sem szólt hozzá. A férj elismerés a vádat, de azzal védekezett, hogy mint udvarias ember, csak a legszükségesebb esetben szakítja meg egy hölgy monológját.

ELTÜNT EGY REPULÓERŐD

Amerikai hajók és repülőgépek keresik a Mexikó-öböl fölötti esztendőknél elszűnt nyolcmotorsos B-52-es repülőerődt, roncsait, amely nyolcfelvált személyzetével együtt, állítólag bombák nélkül, indult útnak.

Szombati mozaik

MEGKEZDIK A HUNGÁRIA ÚTI FELÚJÁRÓ ÉPÍTÉSÉT

Március 4-én 9 óráig a Hungária úti felújráró építése miatt forgalmi korlátozás lép életbe. A Vágány utca és a Reitter Ferenc utca vasút felőli oldalait a Mohács utcától a Mór utcáig lezárják. A járművek az osztott pályás út Lehel út felőli oldalán haladhatnak mindkét irányban. Az illetékesek kéri a járművezetőket, hogy fokozott óvatossággal közlekedjenek, és akinek nem feltétlenül fontos, kerülje el az építési területet. Az említtett kereszteződésben a balra kanyarodás minden irányban tilos, a jobbra kis ívű kanyarok pedig az építési területtel töltek meg. Az autóbusszforgalom módosul, és a villamos-, illetve autóbussz-megállóhelyeket időlegesen áthelyezik.

Losonczy Pál táviratban üdvözölte II. Hasszán királyt Marokkó nemzeti ünnepe alkalmából.

Az O. V. Tolstojok vezérezredes vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet veterán katonaköltősség pénteken délután a Honvédelmi Minisztériumba látogatott, ahol fogadta őket Czinege Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter.

A péc—baranyai műszaki propagandahónap eseménysorozatát péntek délután Pécsért a Tudomány és Technika Házában ünnepélyes keretek között nyitotta meg Szili Géza nehézipari miniszterhelyettes.

A MÁV KÖZLEMÉNYE

A Balaton déli oldalán, a budapest—nagykanizsai vonalon Szántó—Köröshegy és Balatonszemes, majd folyamatosan Balatonszemes és Balatonboglár állomások között március hó 4-től május 28-ig — szombat és vasárnap kivételével — a Déli pályaudvarról 7 óra 35 perckor induló 2212-es számú, 10 óra 20 perckor induló 1214-es számú, Nagykanizsáról 12 óra 55 perckor induló 1213-as számú és 9 óra 20 perckor induló 1212-es számú vonat az északi oldalán a Budapest—Tapolca vonalon Badacsonytördemic—Szigliget és Tapolca állomások között március 4-től május 26-ig — szombat, vasárnap kivételével — a Déli pályaudvarról 7 óra 50 perckor induló 2112-es számú, Balatonfüred állomásról 13 óra 37 perckor induló 1144-es számú és ellenirányban Tapolcáról 13 óra 37 perckor induló 1113-as számú vonat útszállással, vonatpótló autóbusszokkal viszik. A menetjegyek a vonatpótló autóbusszokra is érvényesek.

ELEKTRONIKUS ZSEBSZÁMOLÓGÉP

Egy japán cég hozdózható elektronikus számológép kifejlesztését dolgozik. Akóra, mint egy kis könyv, három zseblépcsővel működik és nyolc számjegvig terjedő műveletek elvégzésére alkalmas.

Új típusú kukartartályok

A szombathelyi Vasas Ktsz a Budapesti Köztisztasági Hivatal részére új típusú — téglalakú — kukartartályokat gyárt.

Császármetszéssel született kisbörjű a székesfehérvári állatkórházban. A január 1 óta működő intézményben eddig száz lovat és szarvasmarhát, illetve 1200 kisállatot kezeltek. A leggyakoribbak a pata- és szemmtűtettek. Legutóljára szőget távolítottak el egy vemhes tehén gyomrából.

Tikverözés

Fejér megyében a mohai fiatalok tikverözés nevű játékkal búcsúztatták a farsangot. A hagyományos farsangi álarcos játékok motívumait a székesfehérvári István király Múzeum munkatársai és a néprajzkutatók is vizsgálták és dokumentálták.

MEGNYILT A MUNKAVÉDELMI FILMFESTIVÁL

Tizenegy színes és 16 fekete-fehér munkavédelmi, illetve munkaegészségügyi film vetekedőket nyitotta meg péntek reggel több száz érdeklődő szakember jelenlétében Heiszig Béla, a Szaktanács munkavédelmi osztályának osztályvezetője a KPVDSZ székházában. A fesztivál megszervezésével a Szaktanács munkavédelmi osztálya és filmbizottsága, valamint az Egészségügyi Felvilágosítási Központ a múlt tővábbi fejlődését, valamint a filmeknek szélesebb körű felhasználását kívánja elősegíteni.

Tsz-vásárcsarnok Salgótarjánban

A Cserhát és Karancs hegyvidéki termelőszövetkezetek területi szövetségének küldöttközgyűlésén elhatározták, hogy közösen vásárcsarnokot építsenek Salgótarjánban.

Ritkábbak a szökek

Egy párizsi statisztikai intézet megállapította, hogy Franciaországban egyre kevesebb a szöke ember. Míg 1900-ban száz francia közül tizenöt szöke volt, ma már csak hat az.

A Nehézipari Minisztérium megalakította a Gyöngyösi Hőergőmű Vállalatot. Igazgatójával Kallós Józsefet nevezték ki, aki eddig mint miniszteri biztos irányította a hatalmas beruházás munkáját.

Bogaras néni

Florida réges-régen ismert különböző lakosairól, de azért még ott is óriási feltűnést keltett egy különös végrendelt. Miamiában egy öregasszony Tuis nevű szíami macskájára hagyta szép tágas házat és összes vagyonyát. Az örökség értéke ötvenezer dollár.

KETEZER MAGYAR TURISTA A LIPCSEI VÁSÁRON

Péntek délután megérkezett Lipcsébe az IBUSZ külföldi utassal, 336 utassal. Az idén a lipcsei vásárra — amely vasárnap nyílik — az IBUSZ összesen öt különvonattal 2000 turista utazását biztosítja. Az egyhetes programot már hónapokkal eelőb megküldték az üzemeknek. Néhány gyárból külön csoportokat indítottak. A fővárosban kívül Miskolcra is különvonat viszi a szakembereket Lipcsébe. A lipcsei tartózkodás idejére a turisták bérletet kapnak a helyi közlekedési eszközökre.

Barlangvasút a Baradlában

A Budapesti Műszaki Egyetem vasútépítési tanszékének három végzős mérnöke diplomatervként elkészítette a Baradla barlangvasút tervdokumentációját. A kisvonalat a vörös-tó mesterséges bejárattól indul és az Aggtelek felé vezető 3200 méteres szakaszon halad a vasküpi részig.

ITTASAN AUTÓKÁZOTT

Drevenyák László 21 éves miskolci gépkocsikísérő a múlt év végén a munka letelte után a helybéli építőipari szövetkezet tehergépkocsijával ittas fejjel »autó-kázi« indult. Amikor a motor elromlott, a gépkocsit sorsára hagyta. A miskolci járásbírósg Dravenyákot 10 hónapig szabadságvesztésre és alkoholelvonó kezelésre ítélték. Az ítélet jogerős.

ÉLETVESZÉLYES SÉTA

Czifrok József 22 éves sándorfalvi és Szili Mihály 21 éves szegedi lakos február 25-én ittas állapotban felmásztak a szegedi közúti hídtartótorra. Életüket veszélyeztetve sétáltak a vas-tartókon. A megdöglőlt fiatalokat 30, illetve 25 napi elzárásra ítélték.

Pénteken délelben a Tisza Záhony és Vencsellő közötti szakaszánál márciuskőrűl első fokúra mérsékelték az árvízvédelmi készültséget. A Bodrognál még harmadfokú s a Lónyai-csatornánál másodfokú készültség őrzi a gátakat.

A Szegedi Konzervgyár nagytermében péntek délután magyar—koreai barátsági gyűlést rendezett a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa és az üzem szakszervezeti bizottsága. A gyűlésen ott volt és felszólalt An Min Szu, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

Új VERTESZ-üzem Zalaegerszegen

A Villamoserőmű Tervező és Szerelő Vállalat telephelyét rendezett be Zalaegerszegen. Egvelőre különböző villamosszekrényeket gyártanak, de a következő műhely berendezése után kész villamossági szerelvényeket állítanak elő.

ORKÁN KRÉTÁN

Özönvízszerrű esős pusztított csütörtökön Kréta déli területein. Három ember életét veszítette, ötven megsebesült, száz lakóház víz alá került.

MARCIUS 2

KARL EBERWEIN német zeneszerző, hegedűművész halálának 100. évfordulója.

F. A. KRUBSACIUS szász építész, építészeti szakíró, szobrász születésének 250. évfordulója.

ARANY JÁNOS, legnagyobb epikus költőnk, a népies realizmusnak Péter-fővel együtt kiemelkedő alakja a magyar és az európai irodalomban, 151 éve született.

BÉRCZY KÁROLY újságíró, fró, kora egyik legjelesebb műfordítója, akadémikus, 147 éve született.

MÁRTON JÓZSEF nyelvész, szótáríró, 6 szerkesztette és adta ki Csokonai műveinek első gyűjteményes kiadását, 157 éve született.

STEGER XAVER FERENC operatőr, Erkel-operaék és blasz operák kiváló előadója halálának 57. évfordulója.

KLUPATHY JENŐ fizikus, egyetem tanár, a vetítésnél ma is használatos villamos fényképalkotója, 37 éve halt meg.

A GÖZEMŰ SIKLO 95. évvel ezelőtt indult meg a budai Várhegyen.

Mit mond a paragrafus?

Családi pótlék kezdete

HALASZ LÁSZLÓ sárospataki olvasónk arra kér választ, ha gyermeke január 1-én született, akkor jogosan tagadták-e meg tőle a családi pótlékot január hónapra.

Az eljárás jogos. A családi pótlék — az egyéb feltételek fennállása esetén is — a gyermek születése hónapját követő hó első napjától jár. Ha tehát a gyermek január hóban született — akár 1-én, akár 31-én —, akkor utána a családi pótlék csak február 1-től jár.

Jogsabály-magyarázat

Olvasóink kérésére ismertetjük, hogyan jár a SZÜLÉSI SZABADSÁG ÁLLAMI GONDOZÁSBA ADÁS ESETÉN.

A dolgozó nőt általában 140 napi szülési szabadság illeti meg. A szülési szabadságból 28 napot a szülés előtt kell kiadni. A dolgozó nő kérelmére azonban meg lehet

Ülést tartott a KNEB

Pénteken ülést tartott a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság. Nagy Józsefné, a KNEB tagja, a Kelenföldi Textilművek igazgatója a lakosság széles körének érdekeit érintő vizsgálat programját terjesztette a bizottság elé: a fővárosban és tizenegy megyében mérik fel a következő hetekben, hogyan alakult a dolgozó nők helyzete a népgazdaság egyes ágazataiban. A napirend tárgyalásán részt vett Erdei Lászlóné, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke és Kiss Károly, a Szaktanács osztályvezetője. A bizottság a vizsgálat programját elfogadta és elhatározta, hogy későbbi időpontban hasonló jellegű vizsgálatot indít a mezőgazdaság területén.

Barna Lajos, a főtí gyermekvadász igazgatója ismertette az általa irányított — a gyermek- és ifjúságvédelem helyzetével foglalkozó — utóvizsgálóról készült összefoglaló jelentést. A KNEB úgy döntött, hogy az összefoglaló jelentést és a gyermekvédelmi munka további javítását szolgáló javaslatokat az illetékes szervek elé terjeszti.

Ezután dr. Turányi István egyetemi tanár ter-

jesztette elő a személyszállítás helyzetével és fejlesztésének lehetőségével foglalkozó vizsgálat összefoglaló jelentését. Az ország egész területére kiterjedő vizsgálat megállapításait és a javaslatokat a KNEB a kormány elé terjeszti.

A következő hetekben kezd meg a népi ellenör-

zés a kivitelező építőipar és az építőanyag-ipar gyorsított fejlesztésére hozott határozatok végrehajtásának kivizsgálását. Dr. Piros István, a Beton-és Vasbetonipari Művek vezérigazgatója terjesztette elő a vizsgálati programot, s azt a KNEB jóváhagyta.

(MTI)

Járási, városi, kerületi

tanácsai jog lett a boltengedély

A belkereskedelmi miniszter rendeletben szabályozta a boltok működési engedélyével kapcsolatos kérdéseket. Az engedély kiadásával és visszavonásával kapcsolatos jogokat a rendelet szerint a minisztérium a járási, a városi, és a kerületi tanácsokra ruházta át. A miniszteri rendelet szerint működési engedély szükséges minden kereskedelmi és vendéglátóipari üzlet tevékenységéhez. (MTI)

HIRMAGYARÁZATUNK:

A rendelet jelentőségét két tekintetben látjuk kiemelkedőnek. Az egyik: nemcsak kereskedelmi vállalatok, hanem iparvállalatok, kisipari szövetkezetek, sőt, társadalmi szervezetek is nyithatnak — és kívánnak is nyitni — boltot, vendéglátóhelyet. Ennek a törekvésnek ad jogi keretet új rendelkezéssel az ágazati jogkörrel felruházott belkereskedelmi miniszter.

Másrészt figyelemre méltó, hogy a rendelet a működési engedélyek kiadásának és megvonásának jogát — amellyel eddig a fővárosi tanács, a megyei tanácsok és a megyei jogú városok tanácsai rendelkeztek — most a járási, a városi és a kerületi tanácsok hatáskörébe utalja. Világos, hogy például a kisközségekben elbírálhatják, valóban szükséges-e, hasznos-e boltot nyitni ott, ahol a kérelmező kívánja, mint az esetleg távolos megyeszékhelyen. (g. zs.)

A kollektív szerződések tapasztalataiból

A részesedési alap évközi felhasználása

A megkötött kollektív szerződések általában nem foglalkoznak kellő részletességgel a részesedési alap évközi felhasználásával. Sokan csak a most fognak hozzá a részesedési alap felhasználásának külön mellékletben történő szabályozásához. Néhány vállalatnál azonban már elkészültek ezzel a munkával, s ez alkalmat ad néhány tapasztalat közléseire.

Az egyik gépipari vállalat például — helyesen — összegszerűen meghatározza a nem pénzbeni részesedés mértékét és formáit. Többek között konkrétan rögzítették azokat az összegeket, melyek felhasználásáról a vállalati szakszervezeti tanács dönt az igazgató véleményének kikérésével. Ezek az üdülési, kulturális, sport- és egyéb jóléti költségek biztosítására, valamint a bizottságra fordítandó összegek.

Számos kollektív szerződésben ezeket az összegeket nem rögzítették, sőt olyan is tapasztalható, hogy a segélykeret felhasználásáról a gazdasági vezetés dönt.

A részesedési alap évközi felhasználásának

egyik jelentős tényezőjeinek számít a bázis-bérszínvonalhoz viszonyított béremelés. E tekintetben kétféle végtel találokunk. Az egyik, hogy a kollektív szerződésben számszerűleg is rögzítették az 1968. évi bérfelvezetés mértékét, ez általában 1—2 százalékos között mozog. A másik álláspont, hogy nem is foglalkoznak ezzel a kérdéssel a kollektív szerződésben.

Mindkét végtel — véleményünk szerint — helytelen és káros következményekhez vezethet. A gazdasági eredmények ismerete nélkül kötelezettséget vállalni meghatározott mértékű béremelésre éppen olyan helytelen, mint ennek teljes elhagyása.

Véleményünk szerint a béremelés feltételeinek szabályozását az egyik vegyipari vállalat igen helyesen, az alábbi formában rögzítette a kollektív szerződésben:

»A gyáregységek bérszínvonalának szabályozása a vállalatban belül egy összevont munkás és alkalmazotti éves átlagbérmutatón meghatározásával történik. Az átlag-

bérmutatón csak az igazgató által, a vállalati szakszervezeti bizottsággal egyetértésben jóváhagyott bérfelvezetés esetén módosul.

A várható részesedési alap terhére a bérfelvezetési lehetőséget az igazgató felelőnként megvizsgálja. A bérfelvezetés mértékéről, felosztásáról és feltételeiről a gyáregységi eredmények alapján az igazgató, a vállalati szakszervezeti bizottsággal egyetértésben dönt. A vállalat arra törekszik, hogy 1968-ban is az 1967. évi bérfelvezetési szintet biztosítsa.

A pénzbeni részesedési évközi felhasználása tekintetében a kollektív szerződések általában helyesen — nem határozzák meg a keretösszegeket. Ehelyett általában azokat az elveket rögzítik, melyek figyelembevételével fognak év közben a részesedési alap terhére kifizetéseket eszközölni. Ilyenek például a jutalmazások formái (kiváló dolgozó, munkaverseny) vagy a prémizálás feltételei elbírálásának és kifizetésének rendszere stb.

Fehér György

Mit mond a paragrafus?

mekét nem adta állam gondozásba.

A szülési szabadság tartamára a dolgozó nő terhességi-gyermekágyi segélyre jogosult, amelyben a szüléstől visszafelé számított két éven belül legalább 180 napig betegség esetére biztosított volt. Az a dolgozó nő, akinek a szülést megelőző két éven belül legalább 180 nap, de 270 napnál kevesebb biztosítási ideje van, munkabéreként felét kapja szülési szabadsága tartamára terhességi-gyermekágyi segélyként. Az a dolgozó nő viszont, akinek a szülést megelőző két éven belül legalább 270 napi biztosítási ideje van, teljes munkabéret kapja szülési szabadsága tartamára terhességi-gyermekágyi segély címen.

A terhességi-gyermekágyi segély kizárólag szülés esetén jár, az elvetelés erre a segélyre jogosultságot nem ad.

A terhességi-gyermekágyi segélyt az a szerv folyósítja, amely a dolgozó nők táppénzének folyósítására illetékes.